

Posudzovanie zdravotnej spôsobilosti vodičov „amatérov“

MUDr. Martina Jandzíková
Praktický lekár pre dospelých
Žilina 010 01, Košická 2.

Zákon 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon 140/2010 Z. z.,

Zákon 144/2010 Z. z.,

Zákon 119/2011 Z. z.,

Zákon 68/2012 Z. z.

Ktorý menia a dopĺňajú vyhlášky MV SR

č. 9/2009 Z. z.,

č. 130/2010 Z. z.,

č. 413/2010 Z. z.,

č. 361/2011 Z. z.

Zdravotná spôsobilosť podľa §86 Z. z.

Zdravotná spôsobilosť viesť motorové vozidlo:

1. Telesná schopnosť

2. Duševná schopnosť

Zdravotná spôsobilosť sa posudzuje **lekárskou prehliadkou**, ktorú vykonáva lekár so špecializáciou v odbore všeobecné lekárstvo pre dospelých, pre deti a dorast

u podmienenej spôsobilosti aj príslušný odborný lekár

Zdravotná spôsobilosť môže byť na základe zdravotného stavu osoby:
spôsobilý viesť MV, podmienená spôsobilosť viesť MV, nespôsobilý viesť MV

Minimálne požiadavky na zdravotnú spôsobilosť a podrobnosti jej posudzovania, vylúčenia a podmienenia viesť motorové vozidlo, ustanovuje všeobecne záväzný predpis Vyhláška č. 413/2010, Príloha č. 5.

Lekárskej prehliadke je povinný podrobiť sa:

- a. Žiadateľ, pri každom žiadaní o udelenie oprávnenia viesť motorové vozidlo akejkoľvek skupiny,
- b. Podrobuje sa preskúmaniu spôsobilosti na základe rozhodnutia príslušného orgánu,
- c. Skončila mu platnosť oprávnenia viesť MV, tým že bola podmienená
- d. Po dosiahnutí veku 65 rokov, najskôr dva mesiace pred a najneskôr do dvoch mesiacov po dosiahnutí 65 rokov, a následne každé dva roky

Podmienená zdravotná spôsobilosť

Zdravotná spôsobilosť na vedenie MV môže byť na základe zdravotného stavu osoby **PODMIENENÁ**

- a. použitím zdravotnej pomôcky na vedenie MV
- b. možnosťou viesť technicky upravené MV
- c. pravidelným podrobovaním sa lekárskej prehliadke v lehote určenej posudzujúcim lekárom
- d. inými obmedzeniami podľa záverov lekárskej prehliadky.

Upravuje Príloha č.9 k vyhláške č.9/2009 Z. z. (Harmonizované kódy 05.01-05.08)

Zmenu zdravotnej spôsobilosti na vedenie MV, je posudzujúci lekár povinný **najneskôr do piatich pracovných dní** odo dňa vykonania lekárskej prehliadky oznámiť orgánu Policajného zboru príslušnému podľa miesta pobytu posudzovanej osoby.

Túto povinnosť má aj iný poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý zistil skutočnosti podmieňujúce, alebo vylučujúce zdravotnú spôsobilosť viesť MV mimo pravidelnej lekárskej prehliadky

Zbierka zákonov č. 9/2009 , Príloha 9

Harmonizované kódy

Vyjadrujú ďalšie podmienky pre vodiča, alebo úpravy
motorového vozidla

1. Použitie zdravotníckej pomôcky:

- a) 01.01-01.06 Korekcia a/alebo ochrana zraku. Napríklad:
01.01. Okuliare, 01.06. Okuliare, alebo kontaktné šošovky
- b) 02.01,02.02 Sluchové pomôcky (komunikačná pomoc)
.Napríklad : 02.01.Sluchové pomôcky pre jedno ucho
- c) 03.01,03.02 Protézy/ ortézy pre končatiny. Napríklad :
03.01. Pre horné končatiny

Harmonizované kódy

- 2. Iné obmedzenie možnosti viesť motorové vozidlo so zdravotných dôvodov:
 - 05.01. Obmedzená platnosť: časová (len počas dňa, od 10,00 – 13,00 hod.
 - 05.02. Obmedzenie jazdy v okruhu (km od miesta bydliska, vnútri mesta...)
 - 05.03. Jazda bez spolucestujúcich
 - 05.04. Obmedzenie jazdy rýchlosťou maximálne...km/h
 - 05.05. Jazda povolená len vtedy, ak je spolucestujúci držiteľ vodičského preukazu
 - 05.06. Bez prípojného vozidla
 - 05.07. Nepovolená jazda po diaľnici
- 3. Technická úprava vozidla : kódy 10.01...15.01...20.01.....25.01....
30.03.

Doklad o zdravotnej spôsobilosti obsahuje:

- a. meno, priezvisko, a adresu(sídlo) posudzujúceho lekára
- b. Meno, priezvisko, dátum narodenia, alebo rodné číslo posudzovanej osoby,
- c. Rozsah udeleného vodičského oprávnenia
- d. Skupiny a podskupiny vodičských oprávnení, o ktorých udelenie posudzovaná osoba žiada
- e. Zaradenia do skupiny: 1 (skupiny AM, A, B, T a podskupiny A1, B1, B1+E)
- f. Závery lekárskej prehliadky (spôsobilý, nespôsobilý, podmienene spôsobilý)
- g. Miesto a dátum vyhotovenia
- h. Dátum uplynutia platnosti

Platnosť dokladu o zdravotnej spôsobilosti viesť motorové vozidlo

- a. Po dosiahnutí veku 65 rokov trvá dva roky
- b. Platnosť dokladu o zdravotnej spôsobilosti je jeden rok od dátumu vyhotovenia, ak je spôsobilosť posudzovanej osoby podmienená (podmienená zdravotná spôsobilosť, dobu platnosti určuje posudzujúci lekár, najviac však jeden rok)

Náplň lekárskej prehliadky pri posudzovaní zdravotnej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla.

1. Upravuje vyhláška MV č. 413/2010 Z. z.

Predmetom lekárskej prehliadky je:

1. Posúdenie zdravotného stavu osoby so zameraním sa na choroby a poruchy, ktoré zdravotnú spôsobilosť na vedenie MV podmieňujú, alebo vylučujú
2. Osobná anamnéza , komplexné fyzikálne vyšetrenie vrátane orientačného vyšetrenia sluchu, zrakovej ostrosti, zorného poľa, rovnováhy, orientačného neurologického vyšetrenia, do úvahy sa berú aj výsledky z preventívnej prehliadky
3. Na základe čestného vyhlásenia osoby, zdravotnej dokumentácie a vlastného vyšetrenia požiadame o odborné vyšetrenie v prípade podozrenia na podmienenú alebo vylúčenú zdravotnú spôsobilosť posudzovanej osoby viesť motorové vozidlo. Výsledky lekárskej prehliadky žiadateľa zaznamenáme do zdravotnej dokumentácie a do dokladu o zdravotnej spôsobilosti na vedenie MV.

Minimálne požiadavky na úroveň telesnej schopnosti na vedenie MV

Upravuje Príloha č. 5 vyhláška MV SR č. 413/2010 Z. z.
ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MV SR č. 9/2009 Z. z.

Predmetom lekárskej prehliadky je: posúdenie zdravotného stavu posudzovanej osoby so zameraním na choroby a poruchy, ktoré zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla podmieňujú, alebo vylučujú.

V prípade, že u posudzovanej osoby existuje podozrenie na chorobu, alebo poruchu, ktorá by mohla zdravotnú spôsobilosť podmieniť, alebo vylúčiť, požiadava posudzujúci lekár o odborné vyšetrenie.

Odborným vyšetrením sa zisťuje splnenie minimálnych požiadaviek na vedenie motorového vozidla

Minimálne požiadavky na úroveň telesnej schopnosti na vedenie motorových vozidiel u vodičov z povolania

- I. Minimálne požiadavky na zrak
- II. Minimálne požiadavky na sluch
- III. Zdravotná spôsobilosť s obmedzenou pohyblivosťou
- IV. Zdravotná spôsobilosť a choroby, chyby, alebo stavy kardiovaskulárneho systému
- V. Diabetes mellitus a zdravotná spôsobilosť
- VI. Zdravotná spôsobilosť a choroby, chyby, alebo stavy nervovej sústavy
- VII. Zdravotná spôsobilosť a duševné poruchy
- VIII. Zdravotná spôsobilosť a závislosť od alkoholu
- IX. Zdravotná spôsobilosť a iné návykové látky
- X. Zdravotná spôsobilosť a choroby, chyby a stavy spôsobené vážnou nedostatočnosťou činnosti obličiek
- XI. Zdravotná spôsobilosť a stavy súvisiace s transplantáciou orgánu, alebo umelého implantátu.

I. Minimálne požiadavky na zrak

Musí mať binokulárnu zrakovú ostrosť s hodnotou aspoň 0,5 a to aj v prípade použitia korekčných šošoviek, zároveň musí mať

Binokulárne horizontálne zorné pole najmenej 120 stupňov s dostatočným rozsahom najmenej 50 stupňov doľava a doprava a 20 stupňov smerom nadol a nahor.

Monoculus - musí mať zrakovú ostrosť najmenej 0.5, a to aj v prípade použitia korekcie – stav stabilizovaný 6 mesiacov

Pri očnej chorobe s progresívnou povahou, zdravotnú spôsobilosť podmieniť povinnosťou pravidelne sa podrobovať lekárskej prehliadke a odbornému vyšetreniu, taktiež monoculus

Obmedzenie zdravotnej spôsobilosti:

Harmonizované kódy 01.01-01.06 (príloha č.9, vyhlášky 9/2009).

Časovo podmienená spôsobilosť

II. Minimálne požiadavky na sluch.

choroby alebo stavy sluchu spôsobujúce také zdravotné komplikácie ,alebo odchýlky, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre premávku na pozemných komunikáciách

Mimoriadna pozornosť sa venuje možnosti kompenzácie choroby alebo poruchy
Harmonizované kódy (02.02.,02.01.). Časovo podmienená zdravotná spôsobilosť

III. Zdravotná spôsobilosť osôb s obmedzenou pohyblivosťou

Osoba s obmedzenou pohyblivosťou, môže byť zdravotne spôsobilá na vedenie motorového vozidla len na základe stanoviska odborného lekára. Ak je to nevyhnutné, odborná spôsobilosť sa môže podmieniť používaním zdravotníckej pomôcky, alebo technickou úpravou vozidla, alebo pravidelnými lekárskymi odbornými prehliadkami

Harmonizované kódy. (10.01-30.03) . Časovo obmedzená zdravotná spôsobilosť.

IV. Zdravotná spôsobilosť a choroby, chyby alebo stavy kardiovaskulárneho systému

Choroby, alebo chyby a stavy, ktoré sa môžu prejaviť náhlým zlyhaním KVS tak, že náhle zlyhajú cerebrálne funkcie vylučujú zdravotnú spôsobilosť osoby

- a. Vážna srdcová arytmia
- b. Angina pectoris
- c. Hypertenzia s ťažkým orgánovým poškodením.
U hypertenzie bez ťažkého orgánového poškodenia môže byť spôsobilosť podmienená povinnosťou podrobiť sa lekárskej prehliadke alebo podmienená Harmonizovaným kódom 05.01-05.08
- d. Závažná komplikácia po infarkte myokardu.
- e. Stavy po cievnej mozgovej príhode s ťažkým obmedzením fyzických a duševných funkcií

Po príhode (IM, AMCP) zdravotnú spôsobilosť vždy posudzuje odborný lekár a zdravotnú spôsobilosť podmienujeme povinnosťou podrobiť sa odbornej lekárskej prehliadke , a použitím Harmonizovaných kódov 05.01-05.08

Osobu trpiacu na chorobu, chybu alebo stavy kardiovaskulárneho systému, majúce ich ľahšiu formu, možno uznať za zdravotne spôsobilú na vedenie motorového vozidla len na základe odborného vyšetrenia a za podmienky, že sa pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na kardiovaskulárny systém a závery lekárskej prehliadky zdravotnú spôsobilosť nevylučujú.

Platnosť podmienenej zdravotnej spôsobilosti určuje ošetrojúci lekár a trvá najviac jeden rok.

V. Diabetes mellitus a zdravotná spôsobilosť

Spôsobnosť na vedenie motorového vozidla u osôb s diabetes mellitus vylučuje:

1. ťažká hypoglykémia (stav, keď je potrebná pomoc inej osoby)
2. Opakovaná hypoglykémia (druhá ťažká hypoglykémia v priebehu 12 mesiacov).
3. Má diagnostikovaný syndróm neuvedomenia si hypoglykémie

Zdravotná spôsobilosť osoby, ktorá má diabetes mellitus, sa vždy posudzuje odborným vyšetrením, osoba ktorá patrí do sk. 1. môže byť považovaná za zdravotne spôsobilú iba ak :

sa pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na DM

preukáže sa čestným prehlásením, že chápe riziko hypoglykémie, tento stav vie kontrolovať a ovládať

Interval lekárskeho prehliadok u vodičov, osôb s diabetes mellitus nesmie presiahnuť dobu piatich rokov

VI. Zdravotná spôsobilosť a choroby, chyby alebo stavy nervovej sústavy

Stavy vylučujúce spôsobilosť na vedenie motorového vozidla

1. Záchvatovité neurologické ochorenia spôsobujúce poruchy vedomia
2. Hyperkinézy a spasticity ťažkého stupňa
3. Narkolepsia a kataplesia
4. Stavy po chirgických zákrokoch, ochoreniach nervového systému s trvalými bolesťami, poruchami pohybu a hlbokkej citlivosti, stavy po zraneniach centrálného a periférneho nervového systému s trvalými poruchami pohybu, citlivosti alebo trofickými zmenami
5. Záchvatové stavy s poruchou vedomia alebo hybnosti ako je narkolepsia a kataplexia

Choroby, chyby alebo stavy nervovej sústavy, ktoré ovplyvňujú bezpečnosť premávky na pozemných komunikáciách, pri ktorých osobu patriacu do skupiny 1 možno uznať za zdravotne spôsobilú, len na základe záverov odborného vyšetrenia a pod podmienkou, že sa táto osoba pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na choroby, chyby a stavy nervovej sústavy, pričom závery lekárskej prehliadky jej zdravotnú spôsobilosť nevylučujú

Epilepsia

Pri posudzovaní Epilepsie je nevyhnutné kategorizovať typ záchvatu.

1. Vyvolaný epileptický záchvat
2. Prvý alebo jediný nevyvolaný záchvat
3. Epilepsia - posudzovanú osobu možno považovať za zdravotne spôsobilú, keď uplynie obdobie jedného roka bez ďalších záchvatov, posudzovaná osoba túto skutočnosť preukáže svojim čestným prehlásením
4. Pooperačné stavy chirurgickej liečby Epilepsie
5. Záchvaty výlučne počas spánku
6. Záchvaty bez vplyvu na vedomie, alebo schopnosť konať
7. Záchvaty v dôsledku zmeny liečby na pokyn lekára

Spôsobilosť na vedenie motorového vozidla posudzujeme len na základe neurologického vyšetrenia, EEG vyšetrenia a čestného prehlásenia posudzovanej osoby, že za posledných 12 mesiacov nemala epileptický záchvat

VII. Zdravotná spôsobilosť a duševné choroby

Choroby vylučujúce zdravotnú spôsobilosť na vedenie motorového vozidla

1. schizofrénia, bipolárna afektívna porucha
2. Organická porucha osobnosti
3. Demencia každého druhu
4. Trvalé ťažké psychické zmeny na podklade somatických ochorení
5. Psychotické poruchy
6. Poruchy konania, osobnosti a myslenia v dôsledku chronickej intoxikácie
7. Duševná zaostalosť

Osobu trpiacu na vážne poruchy správania spôsobené stárnutím možno uznať za zdravotne spôsobilú len na základe záverov odborného psychiatrického vyšetrenia a za podmienky, že sa pravidelne podrobuje lekárskej prehliadke zameranej na duševné poruchy. Harmonizované kódy 05.01-05.08

VIII. Zdravotná spôsobilosť a závislosť od alkoholu

Zdravotná spôsobilosť na vedenie motorového vozidla je vylúčená u osoby, ktorá je závislá od alkoholu, alebo nie schopná zdržať sa vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu

§ 29 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Osoba, ktorá sa podrobuje lekárskej prehliadke na základe rozhodnutia o preskúmaní zdravotnej spôsobilosti, predloží posudzujúcemu lekárovi aj kópiu príslušného rozhodnutia.

(4) Osoba, ktorá sa podrobuje lekárskej prehliadke na základe rozhodnutia o preskúmaní zdravotnej spôsobilosti osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva, predloží posudzujúcemu lekárovi aj záver tohto preskúmania vykonaného podľa § 91 ods. 4 zákon

Vyhláška 361/2011 Z. z

§ 31b Doklad o preskúmaní zdravotnej spôsobilosti osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva a doklad o podrobení sa odbornému poradenstvu

(k § 91 ods. 9 zákona)

- (1) Doklad o preskúmaní zdravotnej spôsobilosti osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva vydáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria (ďalej len „psychiater“) osobe, ktorá sa podrobila preskúmaniu zdravotnej spôsobilosti osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva.
- (4) Doklad o podrobení sa odbornému poradenstvu vydáva posudzujúci psychológ osobe, ktorá sa podrobila odbornému poradenstvu.

DOKLAD O ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI
ŽIADATEĽA O UDELENIE VODIČSKÉHO OPRÁVNENIA/VODIČA, KTORÝ SA PODROBUJE
PRESKÚMANIU ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI

I.

1.

2.

3.

4.

a)

AM	A1	A2	A	B1	B	BE	C1	C1E	C	CE	D1	D1E	D	DE	T
----	----	----	---	----	---	----	----	-----	---	----	----	-----	---	----	---

b)

AM	A1	A2	A	B1	B	BE	C1	C1E	C	CE	D1	D1E	D	DE	T
----	----	----	---	----	---	----	----	-----	---	----	----	-----	---	----	---

5.

a) menovaný bol posudzovaný

1. podľa § 29 ods. 1 písm. a) vyhlášky MV SR č. 9/2009 Z. z. (vodičské oprávnenie skupiny AM, A1, A2, A, B, BE a T) ako vodič skupiny 1*
2. podľa § 29 ods. 1 písm. b) vyhlášky MV SR č. 9/2009 Z. z. (vodičské oprávnenie skupiny C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D a DE a vodiči podľa § 87 ods. 3 písm. b) zákona č. 8/2009 Z. z.) ako vodič skupiny 2*

b) s týmto výsledkom:

1. **spôsobilý bez obmedzenia** na vedenie motorových vozidiel skupiny:
2. **nespôsobilý** na vedenie motorových vozidiel skupiny:
3. **spôsobilý s podmienkou** na vedenie motorových vozidiel skupiny:

6.

7.

8.

*Nehodiace sa prečiarknite.

**DOKLAD O ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI VODIČA/DOKLAD O PODMIENENEJ
ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI**

I.

1. strana

**Doklad o zdravotnej spôsobilosti vodiča/doklad o podmienenej
zdravotnej spôsobilosti**

1.

2.

3.

4.

5. Menovaný bol posudzovaný

a) ako vodič skupiny:

☐

b) s nasledujúcim výsledkom:

1. **spôsobilý bez obmedzenia** na vedenie motorových vozidiel skupiny:

2. strana

2. **nespôsobilý** na vedenie motorových vozidiel skupiny:

3. **spôsobilý s podmienkou** na vedenie motorových vozidiel skupiny:

6.

7.

8.

Ďakujem za pozornosť